

LKAB Malmtrafik AB

TILSYNSRAPPORT NR. 2012-33

1	Om revisjonen.....	3
2	Hovedfunn.....	3
3	Avvikssammendrag	4
4	Avvik	4
5	Observasjoner.....	6
6	Andre forhold	6
7	Gjennomføring	6
8	Generelt om revisjonen	6
	Vedlegg 1 – Stikkprøver i feltarbeidet	8
	Vedlegg 2 - Hjemmelstekster	9

1 Om revisjonen

LKAB Malmtrafik AB er i medhold av jernbaneforskriften gitt sikkerhetssertifikat del B for godstransport unntatt farlig gods på strekningen Ofotbanen.

Revisjonen hadde som mål å avklare hvorvidt LKAB Malmtrafik AB gjennomfører sin virksomhet i samsvar med bestemmelser i, eller i medhold av jernbanelovgivningen. Revisjonen skulle dekke vilkårene for sikkerhetssertifikat del B med spesiell vekt på organisasjon/kompetanse/opplæring, risikoanalyser, beredskap, informasjon, vedlikehold av rullende materiell, togframføring, rapportering og varsling.

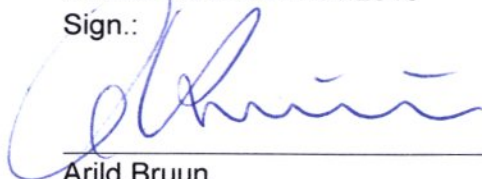
2 Hovedfunn

De stikkprøver som er gjennomført viser gjennomgående en god styring med den operative virksomheten i Norge.

Det er enkelte mangler ved LKAB Malmtrafik ABs dokumentasjon av den norske virksomheten.

Utarbeidet dato: 14.01.2013

Sign.:

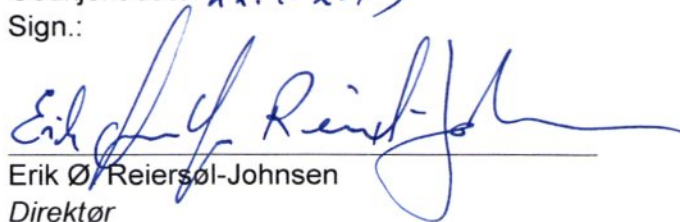

Arild Bruun

Revisjonsleder

Godkjent dato: 22.1.2013

Sign.:

Erik Ø. Reiersøl-Johnsen

Direktør

3 Avvikssammendrag

Tilsynet avdekket følgende avvik under revisjonen:

1. LKAB Malmtrafik AB har autorisert en fører som i stedet skulle hatt førerbevis og sertifikat for å kunne kjøre tog i Norge.
2. Det er mangelfulle krav til kompetanse hos norske leverandørers personell i rutine for innkjøp av tjenester.
3. Det er mangler ved LKAB Malmtrafik ABs interne opplæringsplan for førere som kjører i Norge.
4. Det er enkelte mangler ved interne bestemmelser for jernbanevirksomheten i Norge.
5. LKAB Malmtrafik AB har en mangelfull rapportering av rapporteringspliktige hendelser til SJT.
6. Oppfølgingen av uønskede hendelser i Norge er noe mangelfull.

4 Avvik

Avvik 1

LKAB MTAB har autorisert en fører som i stedet skulle hatt førerbevis og sertifikat for å kunne kjøre tog i Norge.

Avvik fra:

Førerforskriften § 3, første ledd Grunnkrav til førersertifisering

Jf. Førerforskriften § 32 Overgangsordninger

Revisjonsbevis:

1. Svensk lokomotivfører uten tidligere autorisasjon i Norge er i desember 2012 autorisert for kjøring i Norge i stedet for søknad om førerbevis/utstedelse av sertifikat.

Avvik 2

Det er mangelfulle krav til kompetanse hos norske leverandørers personell i rutine for innkjøp av tjenester.

Avvik fra:

Sikkerhetsstyringsforskriften § 5-1 Kompetansekrav

Revisjonsbevis:

1. Det er mangelfulle krav fra LKAB Malmtrafik ABs side til kompetanse hos leverandørenes personell i rutine for innkjøp av tjenester av entreprenører.
2. Kontrakt mellom LKAB Malmtrafik AB og MTAS stiller ikke spesifikke kompetansekrav til innleid personale.

Avvik 3

Det er mangler ved LKAB Malmtrafik ABs interne opplæringsplan for førere som kjører i Norge.

Avvik fra:

Opplæringsforskriften § 3 Krav om plan for opplæring

Revisjonsbevis:

1. LKAB Malmtrafik ABs interne opplæringsplan for førere i Norge er mangelfull, idet Green Cargos opplæringsplan er adoptert uten at det er dokumentert noen egne krav til, og egen vurdering av, opplæringsplanen.

Avvik 4

Det er enkelte mangler ved interne bestemmelser for jernbanevirksomheten i Norge.

Avvik fra:

Sikkerhetsstyringsforskriften § 3-3 Prosedyrer m.m.

Revisjonsbevis:

1. Det er ikke fastsatt kriterier og heller ikke fremgangsmåte ved, eller hvem som har myndighet til å vurdere og godkjenne at det kjøres videre ved ATC-feil.
2. Det mangler en klar beskrivelse av hvem (utenom lokfører) som har myndighet til å stoppe trafikken ved uakseptable forhold.

Avvik 5

LKAB Malmtrafik AB har en mangelfull rapportering av rapporteringspliktige hendelser til SJT.

Avvik fra:

Varslings- og rapporteringsforskriften § 6 Rapportering av jernbanehendelse

Revisjonsbevis:

1. Det er mangelfull rapportering av rapporteringspliktige hendelser. For eksempel gjelder dette hendelsene nr. 5, 18, 37 og 42 i LKAB Malmtrafik ABs interne logg over uønskede hendelser.

Avvik 6

Oppfølgingen av uønskede hendelser i Norge er noe mangelfull.

Avvik fra:

Sikkerhetsstyringsforskriften § 7-2 Oppfølging av jernbaneulykker og jernbanehendelser

Revisjonsbevis:

1. Ved oppfølging av uønskede hendelser i Norge, er det noe mangelfull dokumentasjon av årsaker, sammenheng og tiltak. For eksempel gjelder dette hendelse nr. 41 i LKAB Malmtrafik ABs interne logg over uønskede hendelser.

5 Observasjoner

Det ble ikke notert noen observasjoner under revisjonen.

6 Andre forhold

Det ble ikke notert andre forhold under revisjonen.

7 Gjennomføring

Revisjonen er gjennomført som dokumentgjennomgang og feltarbeid hos LKAB Malmtrafik AB. Virksomheten har gitt revisjonslaget nødvendig tilgang til dokumenter og personell – og har lagt alle forhold til rette for en effektiv gjennomføring av revisjonen. Tidspunktene for gjennomføringen var slik:

Åpningsmøte	11.12.2012
Feltarbeid	11.12.2012
Sluttmøte	11.12.2012

8 Generelt om revisjonen

Rapport nr.: 2012-33

Saksnr: 12/3705

Revisjonsperiode: 11.12.2012

Foretak: LKAB Malmtrafik AB

Kontaktperson: Lars Strand

Revisjonslag: Arild Bruun, revisjonsleder

Kåre Bøklepp, fagrevisor

Revisjonsfunn

Revisjon er en systematisk, uavhengig og dokumentert prosess for å fremskaffe revisjonsbevis og vurdere i hvilken grad bevisene oppfyller revisjonskriteriene. Revisjonskriteriene er kravene som er stilt i, eller i medhold av, jernbanelovgivningen. En oversikt over jernbanelovgivningen med kommentarer er gitt på: <http://www.sjt.no/no/Lover-og-forskrifter/>. Revisjonsbevisene vil være grunnlaget for revisjonsfunnene. Statens jernbanetilsyn grupperer revisjonsfunnene i avvik og observasjoner.

AVVIK defineres som manglende samsvar med bestemmelser i norsk jernbanelovgivning.

OBSERVASJON er forhold som ikke omfattes av definisjonen avvik, men som Statens jernbanetilsyn mener det er riktig å påpeke for å ivareta sikkerheten til passasjerer og tredjeperson.

Revisjonsrapport

Denne tilsynsrapporten beskriver de avvik som er avdekket, og de observasjoner som er registrert gjennom revisjonen.

Statens jernbanetilsyn praktiserer negativ rapportering fra revisjoner. Det vil si at revisjonsrapporter i hovedsak omhandler manglende samsvar med bestemmelser i norsk jernbanelovgivning. Forhold der kravene er tilfredsstillende oppfylt beskrives normalt ikke.

Revisjonen er basert på stikkprøver.

Oppfølging av revisjonen

Statens jernbanetilsyn pålegger som hovedregel at virksomheten innen en tidsfrist identifiserer årsaken til avvikene og iverksetter tiltak både for å fjerne avvikene og årsakene til disse. Pålegg gis i et oversendelsesbrev der denne rapport følger som vedlegg.

Tilsynet kategoriserer ikke avvik i forhold til alvorlighetsgrad. Virksomheten må selv vurdere alvorlighetsgrad og eventuelt behov for å prioritere gjennomføring av tiltak raskere enn frister tilsynet setter.

Der vi i sum avdekker vesentlige mangler ved sikkerhetsstyringen eller sikkerhetsstyringssystemet, kan vi pålegge hele eller deler av virksomheten stanset eller trekke sikkerhetssertifikatet tilbake.

Vi forventer at observasjoner håndteres slik at disse ikke senere utvikler seg til/bidrar til avvik.

Vedlegg 1 – Stikkprøver i feltarbeidet

- Risikoanalyse RA-0012
- Beredskapsanalyse, rev. 22.06.12
- Stillingsbeskrivelse lokleder
- Avvikslogg
- Rutine for opplæring/kompetanse
- Avtale LKAB Malmtrafik AB – MTAS om innleie av personell
- Oversikt over gjennomførte og planlagte helseundersøkelser for personell som kjører i Norge
- Larmrapport Bl. 45727 (underhållslarm) fra Trafikverket
- Movex (database for vedlikehold i Narvik)
- Oversiktsplan Fanoo
- Reparationsarbete i Narvik malmvagn Fanoo-Fanoorr 070509

Vedlegg 2 - Hjemmelstekster

Forskrift 2011-04-11 nr. 389: Forskrift om sikkerhetsstyring for jernbanevirksomheter på det nasjonale jernbanenettet (Sikkerhetsstyringsforskriften):

§ 3-3. Prosedyrer m.m.

Jernbanevirksomheten skal utarbeide prosedyrer og/eller bestemmelser som dekker alle relevante forhold av betydning for sikkerheten.

Prosedyrene og/eller bestemmelsene skal sikre overholdelse av gjeldende, nye og endrede tekniske og operasjonelle standarder og andre krav fastsatt i:

- a) jernbanelovgivningen, herunder forskrifter om tekniske spesifikasjoner (TSI),
- b) andre relevante regler,
- c) enkeltvedtak truffet av myndighetene.

Prosedyrene og/eller bestemmelsene skal sikre samsvar med standarder og andre krav i hele virksomhetens og de enkelte delsystemenes livssyklus.

§ 5-1. Kompetansekrav

Jernbanevirksomheten skal ha kompetansekrav som angir nødvendig minimumskompetanse for utførelse av alle oppgaver og funksjoner av betydning for jernbanevirksomhetens arbeid med sikkerheten. Jernbanevirksomheten skal videre sørge for at kompetansekrav for oppgaver som utføres av leverandører sikrer den kompetanse som jernbanevirksomheten anser som nødvendig.

§ 7-2. Oppfølging av jernbaneulykker og jernbanehendelser

Jernbanevirksomheten skal ha system for intern rapportering, registrering, granskning og analyse av jernbaneulykker, alvorlig jernbanehendelser og jernbanehendelser.

Jernbanevirksomheten skal undersøke og analysere jernbaneulykker, alvorlige jernbanehendelser og jernbanehendelser for å sikre at nødvendige tiltak treffes. Tiltakene skal følges opp og effekten evalueres. Inntil nødvendige tiltak er iverksatt skal det gjennomføres kompenserende tiltak.

Forskrift 2002-12-18 nr. 1679: Forskrift om opplæring av personell med arbeidsoppgaver av betydning for trafikksikkerheten ved jernbane, herunder sporvei, tunnelbane og forstadsbane m.m. (Opplæringsforskriften):

§ 3. Krav om plan for opplæring

Den som driver jernbanevirksomhet skal utarbeide en plan for opplæring av personell med arbeidsoppgaver som nevnt i § 1.

Planen skal som et minimum inneholde:

- a) betegnelse på opplæringen,

- b) krav til forkunnskaper,
- c) innlæringsmål, samt innhold med pensumoversikt,
- d) varighet fordelt på teori og praksis,
- e) arbeidsform,
- f) maksimalt antall deltakere,
- g) kompetansekrav til opplæringspersonell,
- h) prinsipper for prøving,
- i) krav til eventuell praksis etter endt opplæring.

Forskrift 2009-11-27 nr. 1414: Forskrift om sertifisering av førere av trekkraftkjøretøy på det nasjonale jernbanenettet (Førerforskriften):

§ 3 første ledd *Grunnkrav til førersertifisering*

Førere skal være skikket og ha nødvendige kvalifikasjoner for å kunne utføre arbeidsoppgaver som er tillagt førere av trekkraftkjøretøy på en selvstendig, ansvarlig og sikker måte. Førere skal inneha et førerbevis og et sertifikat. Førerbevis og sertifikat skal alltid medbringes under framføring og kunne fremvises Statens jernbanetilsyn på forespørsel.

§ 32. Overgangsordninger

Førere som ikke har autorisasjon etter autorisasjonsforskriften skal senest fra 29. oktober 2011 ha førerbevis og sertifikat.

Førere som har autorisasjon etter autorisasjonsforskriften skal senest innen 29. oktober 2013 ha førerbevis og sertifikat. Fra 29. oktober 2011 skal disse førerne overholde kravet til periodiske kontroller i § 11 og § 19.

Utenlandske førere må inneha førerbevis og sertifikat ved framføring av trekkraftkjøretøy på det nasjonale jernbanenettet senest innen de fristene som er angitt i direktiv 2007/59/EF artikkel 37. Inntil da skal de kunne fremvise gyldig autorisasjonsbevis.

Forskrift 2006-03-31 nr. 379: Forskrift om varslings- og rapporteringsplikt i forbindelse med jernbaneulykker og jernbanehendelser. (Varslings- og rapporteringsforskriften)

§ 6. Rapportering av jernbanehendelse

Jernbanevirksomheten skal rapportere jernbanehendelse til tilsynsmyndigheten innen 8 dager. Rapportering kan skje elektronisk.

Rapportering av jernbanehendelser skal skje på skjema fastsatt av tilsynsmyndigheten.